

**Notă privind
elaborarea planului-cadru pentru învățământul primar
Clasa pregătitoare și clasele I – a II-a
(Proiect)**

Planul-cadru pentru clasa pregătitoare și clasele I - a II-a din învățământul primar reprezintă un document reglator esențial – componentă a Curriculumului național – și, prin aceasta, un instrument de bază în promovarea politicii educaționale la nivel național.

În elaborarea acestui document s-a ținut seama de prevederile *Legii educației naționale* nr. 1/2011 referitoare la structura învățământului obligatoriu și la Curriculumul național, precum și de asumarea de către România a *Recomandării Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind competențele cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți* din 2006.

În conformitate cu *Legea educației naționale* nr. 1/2011, clasa pregătitoare și clasele I și a II-a fac parte din învățământul primar. Din perspectiva Curriculumului național, cele trei clase acoperă ciclul *achizițiilor fundamentale*. Necesitatea prezentului plan-cadru este determinată de schimbările generate de introducerea clasei pregătitoare în învățământul primar, ca primă clasă a școlarității obligatorii.

Construcția planului-cadru de învățământ are în vedere realizarea dezideratelor *profilului de formare* al copilului care finalizează clasa a II-a. În mod concret, până la finalul clasei a II-a, se urmărește ca elevul să fie capabil:

- 1. să utilizeze modalități variate de comunicare în situații reale, prin:**
receptarea și producerea de mesaje verbale și non-verbale scurte și simple în contexte familiare
folosirea unor componente elementare ale convențiilor terminologice specifice diferitelor discipline școlare
interacțiunea în contexte de comunicare familiare în limba maternă
- 2. să dea dovadă de gândire creativă și de capacitate de adaptare la situații variate, prin:**
manifestarea curiozității pentru schimbare/ transformare
manifestarea curiozității pentru implicarea în activități focalizate și structurate, de tipul proiectelor propuse de educator
manifestarea curiozității pentru diferite forme de expresivitate artistică
exprimarea sensibilității artistice prin intermediul unor mijloace simple
- 3. să-și valorizeze propriile experiențe în investigarea mediului natural și social, prin:**
observarea unor elemente/ fenomene/ regularități din mediul apropiat
manifestarea curiozității pentru elemente/ fenomene/ regularități din mediul apropiat
relatarea unor fapte/ relații/ fenomene observate în mediul apropiat
folosirea unor proceduri simple în rezolvarea unor probleme
formularea unor explicații simple la întrebări de tipul: *Când?, Cum?, De ce?*
formularea unor păreri simple asupra unor obiecte/ fapte/ fenomene din mediul înconjurător
- 4. să înțeleagă și să performeze roluri sociale în cadrul a diferite tipuri de comunități, prin:**
manifestarea interesului pentru relaționare în cadrul clasei
participarea la activități de grup
disponibilitatea pentru aplanarea unor conflicte
observarea identității membrilor familiei și a modului în care interacționează aceștia
manifestarea propriei persoane în cadrul unui rol social (familie, clasă)
- 5. să înțeleagă și să utilizeze tehnologiile în mod adecvat, prin:**
manifestarea disciplinei și a perseverenței în realizarea cu sprijin a unor sarcini simple în contexte familiare

acceptarea îndrumării și a cooperării în procesul de învățare
căutarea de informații pentru rezolvarea unor sarcini de lucru simple, punctuale
utilizarea TIC în scopuri ludice
manifestarea interesului pentru un program echilibrat de accesare a computerului

6. să interiorizeze un set de valori individuale și sociale care să-i orienteze comportamentul, prin:

manifestarea încrederii în propriile forțe
manifestarea grijii pentru un mediu înconjurător curat și prietenos
manifestarea interesului pentru un regim de viață și muncă sănătoase
formularea unor păreri referitoare la aspectele estetice din mediul apropiat

7. să-și mobilizeze potențialul propriu pentru construirea unei vieți de calitate, prin:

sensibilizarea pentru urmărirea unor scopuri
derularea unor activități orientate spre un scop, cu focalizare pe atingerea scopului
transpunerea și interpretarea unor roluri în activități ludice și în viața de zi cu zi.

Acest *profil de formare* este menit să asigure bazele conceptuale, psihice și comportamentale care să permită copilului adaptarea eficientă la treapta următoare de școlaritate (clasele a III-a – a VI-a: Ciclul curricular de ”Dezvoltare și diversificare”) în vederea unei inserții sociale optime. Pentru a crea premisele transformării acestor deziderate în realități școlare, au fost necesare câteva modificări față de planul de învățământ actual. Acestea sunt prezentate în cele ce urmează.

Ariile curriculare cu care se operează în prezentul plan-cadru sunt următoarele:

Limbă și comunicare
Om și societate
Matematică și științe ale naturii
Arte și tehnologii
Sport și sănătate
Consiliere și orientare.

Ariile curriculare sunt desemnate pe baza unor principii și criterii de tip epistemologic și psihopedagogic. Aria curriculară este o consecință a principiului selecției și al ierarhizării culturale; aplicarea acestui principiu la nivelul planului-cadru conduce la decupajul domeniilor cunoașterii umane și ale culturii – în sens larg – în domenii ale curriculumului școlar, structurate în discipline de studiu. Fiecare domeniu de cunoaștere este caracterizat de un „mod de gândire” și proceduri specifice. La nivelul unei arii curriculare sunt reunite discipline care împărtășesc un set de operații-nucleu similare sau ”apropiate” și macroconcepte comune. Operarea cu ariile curriculare menționate mai sus reflectă necesarele interrelaționări dintre modurile de gândire de tip disciplinar.

Ca grupaj de discipline școlare care au în comun anumite dominante conceptuale, aria curriculară oferă o viziune multi- și/sau interdisciplinară asupra obiectelor de studiu. Valoarea adăugată a prezentei propuneri este constituită de accentuarea conexiunilor dintre domenii și dintre ariile ”vecine”. Astfel, spre exemplu, ariile *Arte și Tehnologii* apar reunite într-una singură la nivelul ciclului achizițiilor fundamentale deoarece astfel se permite utilizarea optimă a timpului didactic, valorificând totodată predarea integrată a disciplinelor *Arte vizuale și Lucru manual*. Specificul acestei integrări este exprimat, în esență, de învățarea holistică, în care frumosul și utilul merg împreună. În ciclul școlar următor însă, aria *Tehnologii* va deveni o arie de sine stătătoare, apropiindu-se tot mai mult de aria *Matematică și Științe ale naturii*.

O altă integrare – firească și propice elevilor de această vârstă – este cea realizată la nivelul disciplinei *Matematică și explorarea mediului*: valorificând contexte reale din mediul apropiat, conceptele matematice capătă concretețe și profunzime pentru copil, devenind mai ușor accesibile.

De asemenea, prezenta propunere ține cont de legătura mai strânsă dintre disciplinele sociale și cele relative la limbă și comunicare, poziționând cele două arii în vecinătate, spre deosebire de situația din planurile actuale.

Planul-cadru propus menține și aria curriculară *Consiliere și orientare* pentru acest nivel de

vârstă, prin introducerea în trunchiul comun a disciplinei *Pre-consiliere*. Aceasta este dedicată activităților de învățare care au ca scop dezvoltarea capacității elevului de a se autocunoaște și de a-și exprima într-o manieră pozitivă interesele, aptitudinile, trăirile personale și reflecțiile cu privire la învățare. Pentru clasa pregătitoare, activitățile în cadrul acestei arii pot fi realizate într-o oră de curs obișnuită sau fragmentat, în funcție de competențele vizate. De exemplu, pot fi dedicate acestei arii 30 minute la începutul fiecărei săptămâni, astfel încât cadrele didactice să poată:

explora interesele specifice de învățare ale elevilor pentru săptămâna în curs;

identifica experiențele anterioare ale elevilor cu privire la temele ce urmează a fi derulate în săptămâna respectivă;

colecta așteptările elevilor cu privire la activitățile ce urmează a fi desfășurate

adapta propriul plan săptămânal la starea reală a fiecărui copil în parte și a grupului în întregul său.

Alte 30 de minute de *observare și pre-consiliere* pot fi petrecute la finalul săptămânii, atunci când elevii pot fi invitați să își exprime trăirile și interesele specifice cu privire la ceea ce au învățat în săptămâna respectivă.

Alocările orare din prezentul plan-cadru de învățământ pentru *ciclul achizițiilor fundamentale* respectă prevederile art. 66 din Legea educației naționale nr. 1/2011, referitor la numărul maxim de ore pe săptămână la învățământul primar, la ponderea disciplinelor obligatorii și a celor opționale.

Planul-cadru de învățământ pentru ciclul achizițiilor fundamentale este structurat pe două componente: trunchi comun și discipline opționale. Trunchiul comun reprezintă oferta educațională de parcurs în mod obligatoriu de către toți elevii. Disciplinele opționale asigură cadrul pentru dezvoltarea unor oferte curriculare proprii fiecărei unități de învățământ, pentru susținerea unor niveluri de performanță diferențiate și a unor nevoi și interese specifice de învățare ale elevilor. Disciplinele opționale sunt prevăzute cu alocări orare pe fiecare arie curriculară, dar și ca opționale integrate, care vizează competențe de integrare și transfer aparținând unor arii curriculare diferite.

De asemenea, Planul-cadru de învățământ propus are în vedere prevederile art. 68, alin (4) din Legea educației naționale nr. 1/2011, în care se precizează: *Curriculumul pentru clasele pregătitoare urmărește dezvoltarea fizică, socio-emoțională, cognitivă a limbajului și comunicării, precum și dezvoltarea capacităților și a atitudinilor în învățare, asigurând totodată punțile către dezvoltarea celor 8 competențe-cheie.*

Profilurile de formare detaliate anterior în așteptări pe care copiii și părinții lor, precum și societatea în ansamblul său o poate avea la finele clasei a doua conduc treptat spre atingerea celor opt competențe-cheie (Legea Educației Naționale 1/2011, art. 68): (a) competențe de comunicare în limba română și în limba maternă, în cazul minorităților naționale; (b) competențe de comunicare în limbi străine; (c) competențe de bază de matematică, științe și tehnologie; (d) competențe digitale de utilizare a tehnologiei informației ca instrument de învățare și cunoaștere; (e) competențe sociale și civice; (f) competențe antreprenoriale; (g) competențe de sensibilizare și de expresie culturală; (h) competența de a învăța să înveți.

Competențele cheie recomandate la nivel european și reflectate în Legea educației naționale nr. 1/2011 reprezintă competențele de care are nevoie orice persoană într-o societate a cunoașterii, pentru: împlinire personală, cetățenie activă, incluziune și coeziune socială, angajare. O trăsătură esențială a competențelor cheie este faptul că majoritatea sunt transversale – ele se formează prin contribuția diferitelor discipline cuprinse în planurile-cadru de învățământ și nu doar prin studiul unei anumite discipline. Această trăsătură a jalonat de asemenea plusul de flexibilitate și integrare caracteristic acestui plan-cadru de învățământ.

Plan-cadru de învățământ
Învățământul primar – ciclul achizițiilor fundamentale
(Proiect)

Clasa Aria curriculară/ disciplina	CP	I	II
I. Limbă și comunicare	4-8	5-8	5-8
Comunicare în limba română	4-6	5-6	5-6
Limba modernă			
Opționale	0-2	0-2	0-2
II. Om și societate	2-3	2-3	2-3
Educație pentru societate	1-2	1-2	1-2
Religie	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1
III. Matematică și științe ale naturii	4-5	4-5	4-5
Matematică și explorarea mediului	4-5	4-5	4-5
Opționale	0-1	0-1	0-1
IV. Arte și Tehnologii	3-5	3-5	3-5
Arte vizuale și lucru manual	1-2	1-2	1-2
Muzică și mișcare	2-3	2-3	2-3
TIC (Jocul cu calculatorul)	0-1	0-1	0-1
Opționale	0-2	0-2	0-2
V. Sport și sănătate	2-3	1-2	1-2
Educație fizică și sport	2-3	1-2	1-2
Opționale	0-2	0-2	0-2
VI. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2
Dezvoltare personală	1-2	1-2	1-2
Opționale	0-1	0-1	0-1
Opționale integrate	0-4	0-4	0-4
Nr. total de ore în trunchiul comun	16	16	16
Nr. minim de ore pe săpt.	18	18	18
Nr. maxim de ore pe săpt.	20	20	20

Plan-cadru de învățământ
Învățământul primar – ciclul achizițiilor fundamentale
 pentru învățământul în limbile minorităților naționale
 (Proiect)

Clasa Aria curriculară/ disciplina	CP	I	II
I. Limbă și comunicare	7-10	8-10	8-10
Comunicare în limba română	4-6	5-6	5-6
Comunicare în limba maternă (minorități)	3-4*	3-4*	3-4*
Limba modernă			
Opționale	0-2	0-2	0-2
II. Om și societate	2-3	2-3	2-3
Educație pentru societate	1-2	1-2	1-2
Religie	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1
III. Matematică și științe ale naturii	4-5	4-5	4-5
Matematică și explorarea mediului	4-5	4-5	4-5
Opționale	0-1	0-1	0-1
IV. Arte și Tehnologii	3-5	3-5	3-5
Arte vizuale și lucru manual	1-2	1-2	1-2
Muzică și mișcare	2-3	2-3	2-3
TIC (Jocul cu calculatorul)	0-1	0-1	0-1
Opționale	0-2	0-2	0-2
V. Sport și sănătate	2-3	1-2	1-2
Educație fizică și sport	2-3	1-2	1-2
Opționale	0-2	0-2	0-2
VI. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2
Pre-consiliere	1-2	1-2	1-2
Opționale	0-1	0-1	0-1
Opționale integrate	0-4	0-4	0-4
Nr. total de ore în trunchiul comun	19	19	19
Nr. minim de ore pe săpt.	21	21	21
Nr. maxim de ore pe săpt.	23	23	23

* La secțiile/școlile/grupele cu predare în limbile minorităților care au optat pentru studiul limbii române după programa pentru școlile cu predare în limba română, numărul de ore alocat pentru limba maternă și limba română va fi egal.

Plan-cadru de învățământ
Învățământul primar – ciclul achizițiilor fundamentale
 pentru învățământul în limba română sau în altă limbă decât cea maternă, pentru elevii aparținând
 minorităților naționale

(Proiect)

Clasa Aria curriculară/ disciplina	CP	I	II
I. Limbă și comunicare	7-10	8-10	8-10
Comunicare în limba română	4-6	5-6	5-6
Comunicare în limba maternă (minorități)	3-4	3-4	3-4
Limba modernă			
Opționale	0-2	0-2	0-2
II. Om și societate	2-3	2-3	2-3
Educație pentru societate	1-2	1-2	1-2
Religie	1	1	1
Opționale	0-1	0-1	0-1
III. Matematică și științe ale naturii	4-5	4-5	4-5
Matematică și explorarea mediului	4-5	4-5	4-5
Opționale	0-1	0-1	0-1
IV. Arte și Tehnologii	3-5	3-5	3-5
Arte vizuale și lucru manual	1-2	1-2	1-2
Muzică și mișcare	2-3	2-3	2-3
TIC (Jocul cu calculatorul)	0-1	0-1	0-1
Opționale	0-2	0-2	0-2
V. Sport și sănătate	2-3	1-2	1-2
Educație fizică și sport	2-3	1-2	1-2
Opționale	0-2	0-2	0-2
VI. Consiliere și orientare	1-2	1-2	1-2
Pre-consiliere	1-2	1-2	1-2
Opționale	0-1	0-1	0-1
Opționale integrate	0-4	0-4	0-4
Nr. total de ore în trunchiul comun	19	19	19
Nr. minim de ore pe săpt.	21	21	21
Nr. maxim de ore pe săpt.	23	23	23